

UKA 2015/105

Tillie Martinussen

Nuna tamakkerlugu ikiaroornartoq hash-ip akiorniarneqarnissaa pillugu iliuusissamik pilersaarummik UKA 2016-imi Naalakkersuisut saqqummiussaqaqquullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

(Siullermeernera)

Demokraatini siunnersuuteqartoq qutsavingaarpot qulequtaq pingaaruteqartoq qaqimmagu. Ilumoorluinnaqqissaarpoq, ikiaroornartoq hashi aanngajaarniutit atorneqartut ilaattut, susassaqaqtigiainnerpassuarnik killuisarmat, inuup inuunera allanngortilluinnarsinnaasarpa hashimik pujortartarnerup siornanut naleqqiullugu aamma ilaqtariippassuit meerartallit imaluunniit angajooqqaat kisermaat hashimik atornerluinermut sorsuttarput imaluunniit aapparisamik hashimik atornerluineranut.

Taamaattumik nuannaarutigaarpot Naalakkersuisut siunnersuuteqartutulli aallartereersimamatiget ingerlatassat assigiinngitsut qaammarsiinerillu saaffigalugit ikiaroornartumik hashimik atornerlusut aamma imigassamik atornerlusut kisiannili aamma aallartinneqarput katsorsarnissamut aqqutissat arlallit.

Uani ilanngullugu imigassaq eqqaavarput, imigassamik atornerluineq hashimik atornerluinertut inuiaqtigiaanni ajornartorsiutnik arlalinnik nassataqartarmat.

Isumaqpugut aamma inuit angerlarsimaffiini allatut ajornartumik eqiigasariaqartugut kaammattutigalugulu ilaqtariit oqaloqatigiittaqqullugit aamma meeqqatik oqaloqatigisaqqullugit manna ajornartorsiut pingaarutilik pillugu.

Hash arlalippassuarnik tusaamavarput ilaatigut ulorianateqanngitsoq aamma hashimik pujortarlutik ikiaroortartut sivisujaamik unikkallartartut, hashimik pinngitsuuisinnaajunnaarneq ajortut. Atornerlusut nammineerlutik takusinnaanngilaat aamma takusinnaanngilaat kinaassusertik allanngoraangat, taamaattuminunga oqartoqartartoq pinngitsuuisinnaajunnaarneq.

Ikiaroornartoq hashi meeqqavit pitsasumik atungaqrnissaanniik pingarnerutippiuk? Ikiaroornartoq hashi ilisarisimasannit pingarnerua? Hashi pissutigalugu assortuunnikuuit?

Oqarfigineqarnikuuvit ikiaroornartumik hashimik pujortartaleravit kinaassutsit allanngorsimasoq? Arlaannik iliuuseqarnikuuit iliuuserisinnaanngisaraluarnik?

Ikiaroornartumik hashimik pujortaraangavit inuunerit pitsanngortarpa? Ikiaroornartoq hashi atortarpiuk nukittunerulerumallutit, puigornissannut, ersinerit aanngaamisinniarlugu? Misigissutsitit ipitittarpigit annernartut imaluunniit alla pissutigalugu? Misigisarpiuk nukilaallutit, ulluni naliginnarni suliassaraluatit isumagisimanngikkaangakkit,

aallarneerusussuseq nukissalu amingaatigisarpigit, sinittarnerit allanngorpa, ikiaroortarpit nukissaqalerumallutit suliassatit suliarisinnaajumallugit imaluunniit ulluinnarni nukissaqarumallutit? Tamakku allarpasuillu ersiutit ilaapput allanut ersiuterpassuarnut, ajornartorsiuteqalersimangaanni.

Ullut tamarluinnaasa innuttaasut, inuusuttut, utoffaallu ajoraluartumik takujuarpagut ikiaroornartumik hashimik ajornartorsiuteqartut aamma ersiutit nalungaanni isikkualu, nalunarsinnaavoq ajornartorsiutit takunissaat iliuuseqarlunilu.

Hashi ajoraluartumik ulorianarpoq amerlasoorpassuarnut, hashi pinngitsuugassaajunnaartarpoq, sunniutaasailaat takorruilersitsisarpoq aamma qarasaq allanngortittarpaa. Aamma nunarsuaq pillugu eqqarsariaatsit allanngortittarpaa, kinaassutsit allanngortittarpaa aamma eqqaamassavarput ikiaroornartoq hashi timimi sunniuteqartamar ulluni 31-ni taamaattumik pissutsitit ullorpassuarni allanngortittarpai pujortareernerpit kingorna.

Amerlaqisut aamma hashi allamut atornerluinermut ilapittuutitut atortarpaat kinguneqarsinnaasumik eqqoriaruminaattumik imaluunniit persuttaasalernermik.

Sapinngisamik siusinnerpaamik iliuuseqarutta taava ilaqtariit meeqqallu inuunerisiussumik iliuuseqarfifigutsigit pitsaliullatalu, pitsaanerpaassaaq. Ikiarоornartoq pinerluttaalisitsinerlu pillugit isumasioqatigiit nuna maani sulipput, aamma nersualaarusuppakka nikallujuillutik sulinerat pillugu, soorlu politit immikkoortumi suliaqqaat aamma annertuumik taamaattumik aamma nersortariaqarput, - soorunami kissatiginaraluqaqaaq hashi pissutigalugu pinerluttut hashillu kingunerininut iliuuseqarnissamut inatsisitigut tunngavissarissaarnerunissaq kissatiginaraluqaqaaq.

Kisianni alloriangaarnavianngilagut innuttaasut eqiigasumik ataavartumillu oqallisilinngippata, tamanni hashimik atornerluinermut, imigassamik atornerluinermut allanullu aanngajaarniutinut naggaanngikkallartillutta.

Tamatta meeqqat inuusuttullu ulorianartorsiortut aqqusinerni aqqusineeqqanilu takujuarpagut akissarsiffiit nalaanni. Inuaqatigiittut suliassarput suli naammassinngilarput ikiortariallit ilaquaalu ikiunngikkallartillugit.

Demokraatini oqareernitsitut nuannarutingaarpot Naalakkersuisut suliniutinik arlalinnik aallartitsereersimmata, kisianni kissaatigaarpot Naalakkersuisut ikiarоornartoq imigassarlu pillugit siunnersuisoqatigiinnik akuerutitsissasoq kiisalu atornerluinermut siunnersortinik, katsorsaavinnik il.il. kiisalu tusagassiutit aqqutigalugit qulequtaq pillugu oqallinnikkut.

Imaanngilaq inunnik malersuiniartugut, kisianni pitsaanerusumik inuuneqarnissaq qularnaarusupparput aamma nunami maani innuttaasut tamarmik kusanartumik periarfissaqarnissaat, atornerluinerup unitsinnissaa eqqarsaatigalugu.

Atornerluineq pillugu naatsorsuutit mumisilluarsinnaavagut. Innuttaasut tamarmik immikkut imigassamik literimik imertagaasa ilinniartippaatigut suli suliassaq annertoqisoq inuiaqatigiit imigassamik atornerluinerup kinguneranik pinerluttulioartarnermiit aninguinissaannut. Atagu takoriartigu atornerluineq nungutissinnaanerlugu inuiaqatigiittullu ataatsimoorluta naaggaarluta.

Taamatut oqaaseqarluta, Naalakkersuisut immikkoortumi aallartissimasaat tunngavigalugit inassutigaarput siunnersuut itigartinneqassasoq, taamaakkaluartorli nuannarutingaarput aammaarluta immikkoortoq oqallisigeqqissinnaagatsigu.